

СОВЕТ
МУНИЦИПАЛЬНОГО
ОБРАЗОВАНИЯ
«ФЕДОТОВСКОЕ СЕЛЬСКОЕ
ПОСЕЛЕНИЕ»
ЛЕНИНОГОРСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЛЕНИНОГОРСК
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
«ФЕДОТОВКА
АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ»
МУНИЦИПАЛЬ
БЕРӘМЛЕГЕ
СОВЕТЫ

РЕШЕНИЕ

КАРАР

2022 елның «18» августы

№ 16

Татарстан Республикасы
Лениногорск муниципаль районы
«Федотовка авыл жирлеге»
муниципаль берәмлеге Советы
депутаты статусы турында
нигезләмәне раслау хакында

«Россия Федерацииндә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районы «Федотовка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә, Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районы «Федотовка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы КАРАР БИРДЕ:

1. Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районы «Федотовка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы депутаты статусы турында нигезләмәне расларга.
2. Элеге каарны Татарстан Республикасы, Лениногорск районы, Федотовка авылы, Совет урамы, 6 йорт, Совет урамы, 8 йорт (мәдәният йорты бинасы), Кузьминовка авылы, Кооператив урамы, 10 йорт (клуб бинасы) адресы буенча урнашкан махсус жиһазландырылган мәгълүмат стендларында иғълан итәргә, Лениногорск муниципаль районы рәсми сайтында (<http://leninogorsk.tatarstan.ru>) «Авыл жирлекләре» бүлгөндө, Татарстан Республикасы хокукий мәгълүматының рәсми порталында (<http://pravo.tatarstan.ru/>) урнаштырырга.
3. Элеге каарар рәсми басылып чыккан көннән үз көченә керә.
4. Элеге каарның үтәлешен контролъдә тотуны үз жаваплыгымда калдырам.

Татарстан Республикасы
Лениногорск муниципаль районы
«Федотовка авыл жирлеге»
муниципаль берәмлеге
башлыгы, Совет рәисе

В.И.Павлова

Татарстан Республикасы
Лениногорск муниципаль районы
«Федотовка авыл жирлеге»
муниципаль берәмлеге
Советының 2022 елның 18
августындағы 16 номерлы
карапына күшымта

Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районы «Федотовка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы депутаты статусы турында нигезләмә

Әлеге нигезләмә Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районының «Федотовка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы депутаты хокукларын һәм бурычларын, шулай ук депутат тарафыннан үз вәкаләтләрен гамәлгә ашырганда төп хокукий һәм социаль гарантияләр билгели.

1 статья. Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районының «Федотовка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы депутаты статусының хокукий нигезе.

1. Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районының «Федотовка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы депутаты статусы (алга таба – депутат) Россия Федерациисе Конституциясе, федераль законнар, Татарстан Республикасы Конституциясе, Татарстан Республикасы Законнары, Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районының «Федотовка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы, әлеге Нигезләмә нигезендә билгеләнә.

2. Жирле үзидарә органнары депутатның үз хокукларын һәм бурычларын нәтижәле гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыралар.

2 статья. Депутат вәкаләтләре вакыты

1. Депутат вәкаләтләре, әлеге Нигезләмәнең 3 статьясында каралган очраклардан тыш, яңа чакырылыш Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районының «Федотовка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы эшли башлаган көннән башлана һәм туктатыла.

2. Депутатның вәкаләтләре вакыты «Россия Федерацииндә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районының «Федотовка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы белән билгеләнә.

3 статья. Депутат вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату

1. Депутат вәкаләтләре түбәндәге очракларда вакытыннан алда туктатыла:

1) үлем;

2) үз теләге белән отставка;

3) суд тарафыннан эшкә сәләтsez яки эшкә чикләнгән сәләтле дип тану;

4) суд тарафыннан кайда булуы билгесез дип тану, яки үлгән дип иғълан иту;

- 5) аңа карата судның гаепләү карапы үз көченә керү;
- 6) дайми яшәү урынына Россия Федерациясе чикләреннән чыгу;

7) Россия Федерациясе гражданлыгын туктату, чит ил гражданлыгын - Россия Федерациясенең халықара шартнамәсендә катнашучы чит ил гражданлыгын туктату, аның нигезендә чит ил гражданины жирле үзидарә органнарына сайланырга хокуклы, Россия Федерациясе халықара шартнамәсендә катнашучы булмаган чит ил гражданины булмаган чит ил гражданының Россия Федерациясе территорииясендә дайми яшәү хокуқын раслый торган, аның нигезендә чит ил гражданлыгы булган Россия Федерациясе гражданины жирле үзидарә органнарына сайланырга хокуклы.

- 8) сайлаучылар тарафыннан чакыртып алу;
- 9) тиешле жирле үзидарә органы вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату;
- 10) хәрби хезмәткә чакырылу яки аны алыштыруучы альтернатив граждан хезмәтенә жибәрү;

11) «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән чикләүләрне үтәмәү очрагында;

12) муниципаль район составында авыл жирлеге башлыгы, жирлекнең вәкиллекле органы депутаты буларак аның вәкаләтләрен туктату;

13) «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законда һәм башка федераль законнарда каралган башка очракларда

2. Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районаның «Федотовка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советының депутат вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату турындагы карапы депутат вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату өчен нигез салынганнын соң 30 көннән дә соңга калмыйча кабул ителә, әгәр нигез Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районның «Федотовка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советының муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы сессияләре арасында барлыкка килгән булса, мондый нигез барлыкка килгән көннән өч айдан да соңга калмыйча барлыкка килә.

3. Татарстан Республикасы Президенты депутатның вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату турында гариза белән мөрәҗәгать иткән очракта, Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районның «Федотовка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советына әлеге гариза көрән көн вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату өчен нигез барлыкка килгән көн булып тора.

4 статья. Депутат таныклыгы һәм күкрәк билгесе

1. Депутат Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль района «Федотовка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы депутаты шәхесен һәм вәкаләтләрен раслаучы төп документ, шулай ук үз вәкаләтләре чоры дәвамында куллана торган күкрәк билгесенә ия.

2. Депутат таныклыгы һәм күкрәк билгесе турында нигезләмә, аларның тасвиrlамасы Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районның «Федотовка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы тарафыннан раслана.

5 статья. Депутат үз вәкаләтләрен гамәлгә ашыру шартлары

1. 1. Депутат эшчәнлеген бушатылмаган нигездә башкара, депутат эшчәнлеген төп эш урыны буенча хезмәт һәм хезмәт вазыйфаларын башкару белән бергә алыш бара, Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районның «Федотовка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге уставында билгеләнгән очраклардан тыш.

6 статья. Депутат эшчәнлеге формалары

1. Депутат эшчәнлегенең формалары булып тора:
  - а) Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районы «Федотовка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы утырышларында катнашу;
  - б) Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районының «Федотовка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы комиссияләре эшендә катнашу;
  - в) Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районының «Федотовка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы каравына Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районының «Федотовка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы караплары проектларын керту;
  - г) депутат запросын керту;
  - д) депутат мөрәҗәтән җибәрү;
  - е) дәүләт хакимиәте органнарына, жирле үзидарә органнарына, ижтимагый берләшмәләргә һәм аларның вазыйфаи затларына тәкъдимнәр керту;
  - ж) тиешле вазыйфаи затларга гражданнарның хокукларын бозуны кичекмәстән кисәтү буенча чараплар күруне таләп итеп мөрәҗәтать итү;
  - з) сайлаучылар белән эш;
  - и) депутат берләшмәләре - фракцияләр һәм депутат төркемнәре эшендә катнашу.

2. Депутат эшчәнлеге шулай ук федераль законнарда, Татарстан Республикасы Конституциясендә һәм законнарында, Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районы «Федотовка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставында, Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районының «Федотовка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы Регламентында, башка муниципаль актларда каралган башка рәвешләрдә гамәлгә ашырылырга мәмкин.

7 статья. Депутатның Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районы «Федотовка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы утырышларында катнашуы

1. Депутат Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районының «Федотовка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы утырышларында шәхсән катнаша.

2. Депутат Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районының «Федотовка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы утырышларын үткәру вакыты һәм урыны, карауга кертелә торган мәсьәләләр турында үз вакытында хәбәр итә, шулай ук Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районының «Федотовка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы Регламенты нигезендә әлеге мәсьәләләр буенча барлық кирәклө материалларны ала.

Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районының «Федотовка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы утырышында катнашу мәмкин булмаса, депутат бу хакта алдан ук Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районының «Федотовка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы Рәисенә хәбәр итә.

3. Депутат хокуклы:

1) Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районының «Федотовка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советына комиссиядә һәм тиешле вазыйфаларга сайланырга һәм сайланырга;

2) Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районының «Федотовка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге советын карау өчен сораулар тәкъдим итәргә;

3) Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районының «Федотовка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы тарафыннан төзелә торган органнарны һәм Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районының «Федотовка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы тарафыннан сайланучы (билгеләнеп куела, килештерелә) вазыйфаи затлар кандидатураларын формалаштыру мәсьәләләре

буенча фикер белдерергә;

4) Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районның «Федотовка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советының хокукий актлары проектларын хокукий инициативаны гамәлгә ашыру тәртибендә кертергә;

5) Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районаны «Федотовка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советының көн тәртибе, фикер алышына торган мәсьәләләрне карау тәртибе һәм асылы буенча тәкъдимнәр һәм искәрмәләр кертергә, каарлар проектларына һәм башка актларга тәзәтмәләр кертергә;

6) Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районның «Федотовка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы утырышында Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районның «Федотовка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советына хисап биручे теләсә кайсы органның яисә вазыйфай затның чираттан тыш хисабын яисә мәгълүматын тыңлау турында тәкъдимнәр кертергә;

7) Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районның «Федотовка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы Регламентында билгеләнгән тәртиптә фикер алышуларда катнашырга;

8) Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районның «Федотовка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы утырышларында, аның фикеренчә, иҗтимагый әһәмияткә ия булган гражданнар мөрәҗәттәрен игълан итәргә;

9) үз тәкъдимнәрен нигезләп һәм тавыш бири мотивлары буенча чыгыш ясарга, белешмәләр һәм аңлатмалар бирергә;

10) Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районның «Федотовка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы утырышлары беркетмәләренең эчтәлеге белән танышырга.

4. Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районның «Федотовка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы утырышында депутат тарафыннан әйтепгән тәкъдимнәр һәм искәрмәләр Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районның «Федотовка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советының тиешле комиссиясе тарафыннан карала һәм тикшерелә.

8 статья. Депутатның Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районаны «Федотовка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советының дайими һәм вакытлы комиссияләре эшендә катнашуы.

1. Депутат Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районның «Федотовка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы комиссияләре эшендә шәхсән катнаша.

2. Депутат әгъзасы булмаган комиссияләр эшендә катнаша, тәкъдимнәр кертә, карала торган мәсьәләләр турында фикер алышуда һәм кинәш бири тавышы хокуки белән каарлар кабул итүдә катнаша ала.

9 статья. Депутатның Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районаны «Федотовка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы һәм аның комиссияләренең йөкләмәләрен үтәүдә катнашуы

1. Депутат Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районның «Федотовка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советының һәм аның комиссияләренең үз компетенциясе кысаларында бирелгән йөкләмәләрен үтәргә тиеш.

2. Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районның «Федотовка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы яисә аның комиссияләре күшүү буенча депутат Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районның «Федотовка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы каарларының үтәлешен тикшерүдә катнаша.

3. Депутат йөкләмәне үтәү нәтижәләре турында Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районның «Федотовка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советына яисә аның комиссияләренә хәбәр итә.

10 статья. Депутат запросы

1. Депутат Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районның «Федотовка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы утырышларында депутат таләбе белән жирле үзидарә органнарына, жирле үзидарә органнарының вазыйфаи затларына, Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районның «Федотовка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы тарафыннан төзелә яки сайлана торган башка органнар житәкчеләренә, Федотовка авыл жирлеге территориясендә урнашкан муниципаль предприятие һәм учреждение житәкчеләренә депутат таләбе белән мөрәжәгать итәргә хокуклы., аларның компетенцияләренә керүче.

2. Депутат таләбе-депутат мөрәжәгате, ул Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районның «Федотовка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы карары буенча депутат таләбе дип таныла. Депутат таләбе турында тәкъдим депутат яисә депутатлар төркеме тарафыннан язма рәвештә кертелә һәм Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районның «Иваново авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы утырышында Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районның «Иваново авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы Регламентында билгеләнгән тәртиптә игълан ителә.

3. Жирле үзидарә органы, вазыйфаи зат, депутат таләбе жибәрелгән муниципаль предприятие яки учреждение житәкчесе аңа язма рәвештә җавап бирергә тиеш. Ҙавап орган житәкчесе, вазыйфаи зат, депутат таләбе жибәрелгән муниципаль предприятие яки учреждение житәкчесе яисә аның вазыйфаларын вакытлыча башкаручы зат тарафыннан имзаланырга тиеш.

4. Гарызнамәнең инициаторы гарызнамәдә куелган мәсьәләләрне карауда турыдан-туры катнаша ала. Гарызнамәнең инициаторына аларны карау көне турында алдан, әмма мәсьәләне карау көненә кадәр өч көннән дә соңга калмыйча хәбәр ителә.

5. Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районы «Иваново авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы Жирле үзидарә органын, жирле үзидарә органның вазыйфаи затын, муниципаль предприятие яки учреждение житәкчесен Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районы «Иваново авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы билгеләнгән вакытка депутат таләбе буенча кабул ителгән карапның үтәлеше турында язма җавап бирергә хокуклы.

11 статья. Депутат мөрәжәгате

1. Депутат мөрәжәгате дип депутатның Дәүләт хакимиите органнарына, жирле үзидарә органнарына, қурсәтелгән органнарының вазыйфаи затларына, муниципаль предприятие һәм учреждение житәкчеләренә, муниципаль берәмлек территориясендә урнашкан оештыру-хокукий формаларына һәм ижтимагый берләшмәләргә, аларның компетенциясенә керүче мәсьәләләр буенча, депутат эшчәнлеге белән бәйле мәгълүмат һәм белешмәләр алу максатыннан, язмача мөрәжәгате санала.

2. Депутат мөрәжәгате депутат бланкында рәсмиләштерелә һәм депутат тарафыннан мөстәкыйль рәвештә жибәрелә.

3. Дәүләт хакимиите органнарының, жирле үзидарә органнарының вазыйфаи затлары, оешмалар, аларның оештыру-хокукий формаларына һәм ижтимагый берләшмәләр тарафыннан депутат мөрәжәгатыләрен карау гамәлдәге законнарда билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда гамәлгә ашырыла.

4. Депутат мөрәжәгатенә җавап мөрәжәгаттә куелган сорауларның асылы буенча булырга һәм мөрәжәгать жибәрелгән вазыйфаи зат тарафыннан яисә вәкаләтле зат тарафыннан имзаланган булырга тиеш.

12 статья. Депутатның сайлаучылар белән үзара мөнәсәбәтләре

1. Депутат сайлау округы сайлаучылары, шулай ук предприятие, оешмалар, дәүләт һәм башка органнар коллективлары белән элемтәдә тора.

2. Депутат сайлаучыларның мөрәҗәгатьләрен карый, гражданнарны кабул итә, дәүләт хакимиятенең тиешле органнарына, жирле үзидарә органнарына һәм ижтимагый берләшмәләргә тәкъдимнәр кертә, шулай ук сайлаучыларны айга кимендә бер тапкыр кабул итә.

3. Депутат сайлаучыларга үз эшчәнлекләре турында алар белән очрашулар вакытында, шулай ук массакүләм мәгълүмат чаралары аша хәбәр итә.

4. Депутат сайлаучыларның хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен тәэмин иту буенча чаралар күрә:

алардан кергән тәкъдимнәрне, шикаятьләрне карый, үз вәкаләтләре чикләрендә аларда булган мәсьәләләрне дөрес хәл итүгә ярдәм итә;

гражданнарны кабул итә;

жәмәгатьчелек фикерен өйрәнә һәм кирәк булганды тиешле дәүләт хакимиите органнарына, жирле үзидарә органнарына тәкъдимнәр кертә.

5. Депутатлар белән очрашулар Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районның «Федотовка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Башкарма комитеты тарафыннан билгеләнгән маҳсус билгеләнгән урыннарда, биналарда, ишегалды территорияләрендә үткәрелә.

Депутатның сайлаучылар белән очрашулары Россия Федерациясенең жыелышлар, митинглар, демонстрацияләр, урам йөрешләре һәм пикетлар турындагы законнары нигезендә үткәрелә.

13 статья. Депутатның депутат берләшмәләре эшендә катнашуы

1. Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районның «Федотовка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы депутаты депутат фракциясе яки уртак эшчәнлек һәм карала торган мәсьәләләр буенча позицияне белдерү өчен төзелә торган төркем составына керергә хокуклы.

2. Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районның «Федотовка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы Регламенты белән фракцияләр һәм башка депутат берләшмәләрен төзү, теркәү һәм аларның эшчәнлеге тәртибе билгеләнә.

14 статья. Депутатның жирле үзидарә органнары һәм вазыйфаи затлары белән үзара мәнәсәбәтләре

1. Депутат Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районның «Федотовка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы, аның органнары эшчәнлегендә актив катнашуын тәэмин итә торган бөтен хокукка ия.

2. Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районның «Федотовка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советы депутатның сайлау округында эше, Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районның «Федотовка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Советының, аның органнарының аларның каарлары һәм курсәтмәләренең үтәлеше турында депутатның хәбәрен тыңларга хокуклы.

3. Жирле үзидарә органнары һәм аның вазыйфаи затлары депутатка аның эшендә кирәклे ярдәм курсәтәләр, депутатка жирле үзидарә органнары эшчәнлеге, икътисади һәм социаль үсес программаларын үтәүнең барышы, депутатның тәнкыйди кисәтүләре һәм тәкъдимнәре буенча кабул ителгән чаралар турында мәгълүмат бирәләр, депутат тарафыннан законнары, муниципаль берәмлекләрнең вәкиллекле органнары эш тәжрибәсен, жәмәгатьчелек фикерен өйрәнүгә ярдәм итәләр.

15 статья. Депутатның вазыйфаи затлар тарафыннан кабул итүгә хокукуы

Депутат үз эшчәнлеге мәсьәләләре буенча Федотовка авыл жирлеге территориясендә жирле үзидарә органнарының, предприятие, оешмаларның, муниципаль милек формасындағы учреждениеләрнең вазыйфаи затларын чираттан тыш кабул итү хокуқыннан файдалана.

16 статья. Депутатның мәгълүмат алу һәм тарату хокуы

Депутат жирле үзидарә органнарыннан, муниципаль оешмалардан һәм аларның вазыйфаи затларыннан депутат эшчәнлеге белән бәйле, закон тарафыннан сакланмыый торган яшерен мәсьәләләр буенча мәгълүмат алу хокуына ия.

17 статья. Депутатның вазифалары

1. Депутат бурыйчлы:

1) үз эшчәнлеген гамәлгә ашырганда Россия Федерациясе Конституциясен, федераль законнары, Татарстан Республикасы Конституциясен, Татарстан Республикасы законнарын, шәһәр уставын, башка муниципаль хокукий актларны үтәргө;

2) гражданнарның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәүне һәм яклауны тәэмин итү;

3) дайми, кимендә айга бер тапкыр, сайлаучыларны кабул итү;

4) гражданнарның, оешмаларның, аларның оештыру-хокукий формасына, иҗтимагый берләшмәләргә, дәүләт хакимиите органнарына, жирле үзидарә органнарына бәйсез рәвештә мөрәжәгатьләрен үз вакытында каарга һәм аларга үз компетенциясе чикләрендә жавап бирергө;

5) сайлаучылар алдында очрашуларда елга бер тапкырдан да ким булмаган санда хисап тотарга;

6) депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйле чикләүләрне үтәргө;

7) «Коррупциягә каршы тору турында» 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль законда һәм башка федераль законнарда билгеләнгән чикләүләрне, тыюларны үтәргө, бурыйчларны үтәргө;

8) әхлак һәм депутат этикасы нормаларын үтәргө;

9) дәүләт һәм закон тарафыннан саклана торган башка серләрне сакларга, шулай ук гражданнарның шәхси тормышына, намусына һәм аbruена кагылышлы, депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыру белән бәйле рәвештә аңа билгеле булган белешмәләрне таратырга;

10) ел саен хисап финанс елыннан соң килүче елның 30 апреленнән дә соңга калмычча үзләренең керемнәре, чыгымнары, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр, шулай ук гамәлдәге законнар нигезендә үз хатынының (иренең) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр тапшырырга тиеш.

2. Депутат үзенә федераль законнар, Татарстан Республикасы законнары, шәһәр Уставы һәм башка муниципаль хокукий актлар белән йөкләнгән башка бурыйчларны башкара.

18 статья. Депутат вәкаләтләрен гамәлгә ашыруга бәйле чикләүләр

1. Үз вәкаләтләрен дайми нигездә башкаручы депутат хокуклы түгел:

1) эшмәкәрлек эшчәнлеге белән шәхсән яки ышанычлы затлар аша шәгыльләнергө;

2), түбәндәге очраклардан тыш, коммерция яки коммерцияле булмаган оешма

белән идарә итүдә катнашырга:

а) сәяси партия, һөнәр берлеге органы, шул исәптән жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайлау органы тарафыннан түләүсез Идарәдә катнашу, башка иҗтимагый оешманың, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативларының, күчемсез милек милекчеләр ширкәтенең гомуми жыелышында катнашу (конференция);

б) коммерцияле булмаган оешма белән идарә итүдә (сәяси партия идарәсендә, һөнәр берлеге органында, шул исәптән жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төзелгән беренчел профсоюз оешмасының сайлау органы тарафыннан, башка иҗтимагый оешманың, торак, торак-төзелеш, гараж кооперативларының, күчемсез милек милекчеләр ширкәтенең гомуми жыелышында катнашу (конференция), Татарстан Республикасы Президентына алдан хәбәр иту тәртибендә катнашу (сәяси партия идарәсендә, һөнәр берлеге органында, шул исәптән жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында, Татарстан Республикасы законы белән билгеләнгән тәртиптә);

в) муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләр Ассоциациясенә, берәмлекләрнең башка берләшмәләренә, шулай ук аларның идарәсе органнарында тәкъдим иту;

г) муниципаль берәмлек исеменнән оешманы гамәлгә куючы вәкаләтләрен гамәлгә ашыру тәртибен яисә муниципаль милектә булган акцияләр (устав капиталындагы өлешләр) белән идарә иту тәртибен билгели торган муниципаль хокукий актлар нигезендә муниципаль берәмлекнең идарә органнарында һәм Ревизия комиссиясендә, гамәлгә куючы (акционер) булган оешманы гамәлгә куючы (акционер) мәнфәгатьләрен муниципаль берәмлек исеменнән гамәлгә куючы вәкаләтләрен гамәлгә ашыру тәртибен яисә муниципаль милектә булган акцияләр (устав капиталында өлешләр) белән идарә иту тәртибен билгели торган муниципаль хокукий актлар нигезендә муниципаль берәмлек мәнфәгатьләрен;

д) федераль законнарда каралган башка очраклар;

3) башка түләүле эшчәнлек белән шөгыльләнергә, мәгаллимлек, фәнни һәм башка иҗади эшчәнлектән тыш. Шул ук вакытта мәгаллимлек, фәнни һәм башка иҗади эшчәнлек бары тик чит ил дәүләтләре, халыкара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданнары һәм гражданлыгы булмаган затлар акчалары хисабына гына финанслана алмый, әгәр Россия Федерациясенең халыкара килешүендә яки Россия Федерациясе законнарында башкача каралмаган булса;

4) Россия Федерациясенең халыкара шартнамәсендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, идарә органнары, Попечительләр яки Күзәтчелек советлары, Россия Федерациясе территориясендә эшләүче чит ил коммерцияле булмаган хөкүмәтнеке булмаган һәм аларның структур бүлекчәләре составына керергә.

2. Дайми нигездә вәкаләтләрен башкаручы Депутат граждан административ яки жинаять эше буенча яклаучы яки вәкил (законлы вәкиллек очракларыннан тыш) буларак яки административ хокук бозу турында эш буенча катнаша алмый.

19 статья. Депутат этикасы

1. Депутат закон, этика һәм әхлак нормаларын төгәл үтәргә тиеш, шул исәптән:

1) Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районның «Федотовка авыл жирлеге» муниципаль берәмлеке Советы утырышларында билгеләнгән тәртипне һәм регламентны үтәргә;

2) депутат вәкаләтләрен үтәүгә бәйле рәвештә үз көченә керә торган башка депутатларга, вазыйфаи затларга һәм гражданнарга карата түзәмлек һәм хәрмәт күрсәтү, ихтирамсызлык курсәтү, ихтирамсызлык белдерү;

3) депутат эшчәнлеге белән бәйле булмаган максатларда, әгәр бу мәгълүматлар Дәүләт, хезмәт, коммерция, шәхси яки закон тарафыннан саклана торган башка серне

тәшкүл итсә, депутат вәкаләтләрен үтәү белән бәйле рәвештә аңа билгеле булган мәгълүматларны таратырга һәм кулланмаска;

4) җирле үзидарә органнары эшендә катнашудан тыелырга һәм җирле үзидарә органнары, оешмалар, вазыйфаи затлар, муниципаль хезмәткәрләр һәм гражданнар эшчәнлегенә шәхсән яки аның якыннарына кагылышлы мәсьәләләрне хәл иткәндә депутат статусыннан файдаланмаска;

5) депутат вазыйфаларын объектив башкаруда шик тудырырлык гамәлләр, гаризалардан, гамәлләрдән тыелырга, шулай ук аның аbruена яисә Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районның «Федотовка авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Советы аbruена зыян китерә торган конфликтлы ситуацияләрдән качарга;

6) мәнфәгатьләр конфликтyna китерә яки китерә торган вазыйфаларны башкарганда шәхси кызыксынучанлык туганда, бу хакта Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районның «Иваново авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Советына, Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районның «Иваново авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Советы карары белән расланган тәртиптә хәбәр итәргә һәм аның мәнфәгатьләр конфликтyn булдырмауга юнәлтелгән каарларын үтәргә;

7) Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районның «Федотовка авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Советы тарафыннан билгеләнгән халык алдында чыгыш ясау кагыйдәләрен үтәргә.

2. Депутат этикасы бозылган очракта депутатның үз-үзен тотышы турындагы мәсьәлә Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районның «Федотовка авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Советы күшүү буенча тиешле комиссия тарафыннан карала.

20 статья. Депутат эшчәнлеген гамәлгә ашыру гарантияләре

1. Депутат эшчәнлеген гамәлгә ашыруның матди һәм башка гарантияләре Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районның «Федотовка авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы, Татарстан Республикасы Лениногорск муниципаль районның «Федотовка авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Советының муниципаль норматив хокукый актлары белән билгеләнә.

2. Депутат хокукларының гарантияләре, аларны жинаять яки административ җаваплылыкка тарту, totkarlaу, арест, тентү, сорау алу, аларга карата башка жинаять-процессуаль һәм административ-процессуаль гамәлләр кылганда, шулай ук торак һәм (яки) хезмәт урынын, аларның багажын, шәхси һәм хезмәт транспорт чараларын, алар тарафыннан кулланыла торган элемтә чараларын исәпкә алганда, федераль законнар белән билгеләнә.

3. Депутат әйтелгән фикер, тавыш биргәндә белдерелгән позиция өчен һәм аның статусына туры килә торган башка гамәлләр, шул исәптән аның вәкаләтләре вакыты чыккач та, жинаять яки административ җаваплылыкка тартыла алмый. Әлеге нигезләмә депутат тарафыннан халык алдында мыскыл итү, яла ягу яки Федераль закон белән каралган башка хокук бозу очракларына кагылмый.